
Demon lausunto Ulkoasiainvaliokunnalle vuoden 2016 talousarvioon**20.10.2015**

Viitaten 3.9. päivättyyn kirjeeseemme Ulkoasiainvaliokunnan jäsenille sekä eduskunnan kansainvälisten asioiden foorumin asettaman työryhmän esitykseen (Eduskunnan tiedote 3/2014) vahvistaa eduskunnan roolia demokratian tukemisessa, pyydämme edelleen tukeanne Suomen demokratiatukeen liittyvässä rahoituskriisissä.

Demokratian vahvistaminen on Suomen hallituksen asettamien kehityspoliittisten tavoitteiden kärjessä, mutta tämä ei näy tulevien määrärahaileikkausten kohdistamisessa. Uuden kehityspoliittisen linjauksen luonnoksessa (15.10) poliittisten instituutioiden demokraattisuuden vahvistaminen nostetaan keskeiseen asemaan. Kun tukea leikataan samanaikaisesti niin UNDP:ltä, International IDEA:lta kuin myös Demolta, jo nyt suhteellisesti varsin pieni tuki tähän työhön vähenee merkittävästi.

Demo ja eduskunta ovat aina tehneet hyvää yhteistyötä ja eduskunnan kansainvälisten asioiden foorumin asettama työryhmä esitti viime vuonna eduskunnan roolin vahvistamista demokratian tukemisessa. Työryhmä piti Demon toimintaa keskeisenä yhteistoiminnan kehittämässä ja totesi, että Demon toimintaan tulisi osoittaa riittävät voimavarat ja yhteistyötä tiivistää. Demon 10-vuotistaivalta juhlittiinkin yhdessä eduskunnan kanssa kansainvälisenä demokratiapäivänä 15.9 ja Demon 10-vuotisjuhlaulkaisussa kaikkien kahdeksan eduskuntapuolueen puheenjohtajat sitoutuvat jatkamaan hyvää yhteistyötä demokratian tukemiseksi.

Suomen ainoan poliittiseen demokratiatukeen keskittyneen toimijan, eduskuntapuolueiden perustaman Demon kohdalla yhtäkkinen 43 %:n rahoitusleikkaus tietää pitkäkestoisen kehitystyön valumista hukkaan ja toimintamahdollisuuksien dramaattista supistumista. Käytännössä kolmea kuudesta ohjelmasta ollaan lopettamassa tilanteessa, jossa demokratian liitokset natisevat EU:n lähialueilla ja toisaalta Demonkin tukeman kansallisen demokraattisen dialogin mahdollisuudet on tunnustettu Nobel-palkinnolla Tunisian kvartetille.

Demolle ei ole sen kymmenen olemassaolovuoden aikana kyetty järjestämään sopivaa rahoitusikkunaa, vaan sitä on rahoitettu ulkoministeriössä eri yksiköiden kautta. Vuonna 2013 Demon rahoituksen hallinnointi siirrettiin kansalaisjärjestöyksikköön, mikä on ristiriitaista Demon ollessa poliittisella päätöksellä, Kehityspoliittisen toimikunnan (KPT) edeltäjän, Kehitysmaasuhteiden neuvottelukunnan, suosituksesta puolueiden perustama yhdistys, jonka tehtävä on nimenomaan täydentää Suomen kehityspoliittikkaa tuomalla puolueiden osaamista ja kokemuksia sen käyttöön. Muissa maissa vastaavia toimijoita ei rinnasteta kansalaisjärjestöihin ja alussa katsottiinkin, että Demoa ei pidä asettaa kilpailuasemaan kansalaisjärjestöjen kanssa.

Vuoden 2013 talousarviossa (Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle) Demolle esitettiin 2 400 000 € rahoitus jaettavaksi vuosille 2013–2015 ja vuoden 2010 talousarviossa (Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö) 1 500 000 € rahoitus vuosille 2010–2012. Vuoden 2016 talousarviosta vastaava esitys on jätetty pois, mikä johtaa siihen, että Demo kilpailee nyt kansalaisjärjestöjen kanssa samasta rahoituksesta, eikä sen erityisasemaa ole tunnustettu.

Toivomme, että Ulkoasiainvaliokunta ottaa kantaa Demon asemaan osana Suomen demokratiatukipoliittikkaa. Kuten eduskunnan kansainvälisten asioiden foorumin asettama työryhmä toteaa, Demon toimintaan tulee osoittaa riittävät voimavarat ja tarkoituksenmukainen rahoitusjärjestely, sekä tiivistää yhteistyötä ja koordinaatiota ulkoasiainministeriön, eduskunnan ja Demon välillä. Demo on liian arvokas resurssi Suomelle hukattavaksi.